

Nieuwsbrief nr 5, oktober 2019

Kooiman-Boendermaker-Luther Stichting

De Kooiman-Boendermaker-Luther Stichting heeft tot doel het bevorderen van onderzoek, onderwijs en verspreiding van kennis over Martin Luther en zijn theologie, alsmede over de geschiedenis van het lutheranisme in het algemeen en die van het lutheranisme in de Nederlanden in het bijzonder. Daartoe heeft de stichting een bijzondere hoogleraarsplaats gevestigd aan de Theologische Universiteit Kampen. Deze leerstoel wordt bezet door prof. dr. Sabine Hiebsch.

Inhoud

Kerkhistorisch en Praktisch Theologisch onderzoek in een bachelor scriptie.....	2
Nieuw boek:	3
Column van prof. dr. Sabine Hiebsch	4

Kerkhistorisch en Praktisch Theologisch onderzoek in een bachelor scriptie.

In de bachelor van de Theologische Universiteit Kampen (TUK) wordt aan het eind van de bachelor student verwacht dat hij of zij wetenschappelijk en interdisciplinair onderzoek kan doen binnen de theologie. Afgelopen jaar heb ik kerkhistorisch en praktisch-theologisch onderzoek gedaan naar de voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland (vGKN). Zij zijn een kleine groep gereformeerden die in 2004 niet op zijn gegaan in de Protestantse Kerk in Nederland (PKN), maar zelfstandig zijn gebleven. Ik was benieuwd naar de identiteit, de plaatsbepaling, van dit kerkgenootschap. Hiervoor heb ik gekeken naar haar ontstaan, haar naam en haar geloofsbelijdenissen ten opzichte van de PKN. De praktisch-theologische kant van mijn onderzoek zat in de keuze voor welke catechesemethodes er worden gebruikt. Komen de bevindingen over de plaatsbepaling van de vGKN terug in die specifieke keuze?

Binnen de TUK zijn er verschillende kerkhistorici die mij konden begeleiden. Ik heb prof. dr. Sabine Hiebsch gevraagd om mij met dit spannende en lastige thema te begeleiden.

Buiten haar kerkhistorische kunde is prof. Hiebsch als lid van de lutherse, de trio- en de generale synode betrokken geweest bij het 'Samen op Weg' (SoW) proces, een proces waar de vGKN uiteindelijk niet aan heeft deelgenomen. Zij leek mij daarom de uitgelezen persoon om mij te begeleiden. Van haar als begeleider wordt verwacht dat ze met de bachelor student meeloopt in het proces van onderzoek doen, adviezen geeft waar dat nodig is en helpt wanneer de student vastloopt. Aan het einde van dit proces is de begeleider ook de beoordelaar van het onderzoek. Op drie onderdelen wordt de bachelor student beoordeeld: De scriptie, de presentatie van de scriptie en de verdediging van de scriptie. De conclusie van mijn scriptie is dat de vGKN geen kerkgemeenschap wil zijn waar pluraliteit (vrijzinnigheid) gedoogd wordt, ze willen zelfstandig blijven en ze willen een belijdende kerk zijn. Ik heb mijn scriptie mogen afronden met een 8.4! Mocht u geïnteresseerd zijn in het lezen van mijn bachelor scriptie, dan kunt u mij mailen: nivanlobenstein@tukampen.nl

Naomi van Lobenstein,
Bachelor student te Kampen.

Lees meer over Naomi van Lobenstein in het interview met haar in het [VGKN nieuwsblad](#) en het [Reformatisch Dagblad](#)

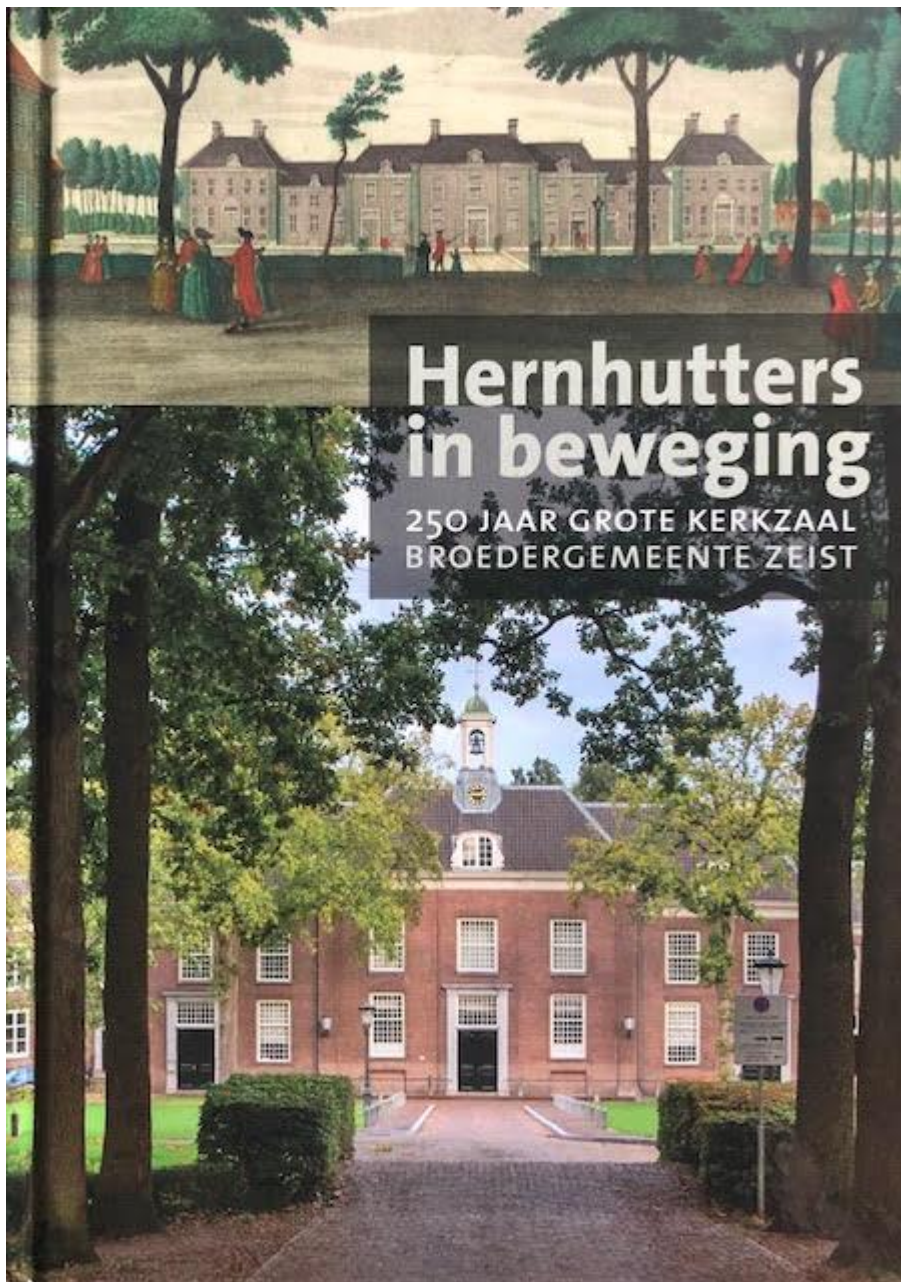

Nieuw boek:

In de zomer verscheen bij uitgeverij KokBoekencentrum in Utrecht het boek *Hernhutters in beweging. 250 jaar grote kerkzaal Broedergemeente Zeist*, uitgegeven door een groep gemeenteleden.

Het boek is een bundeling van artikelen, gebaseerd op de lezingen die in het jubileumjaar 2018 zijn gehouden.

Prof. dr. Sabine Hiebsch schreef daarvoor een bijdrage onder de titel: 'Het begin van een vernieuwende beweging: Zinzendorf en Luther.'

Column van prof. dr. Sabine Hiebsch

Lutherana Wereldwijd

Een lutherse verschuiving?

Deze column over *Lutherana wereldwijd* is een voortzetting van de columns die ik van 2013 tot 2018 voor het gemeenteblad van de lutherse gemeente Amsterdam schreef. Meestal gingen mijn stukken over Lutherana in Europa en soms in Amerika. Het idee achter de column was om voor de lutheranen in Nederland de lutherse traditie wereldwijd dichterbij te brengen.

De onderzoekscijfers van de Lutherse Wereldfederatie (LWF) uit 2016 laten echter zien dat de groei van de leden van lutherse kerken niet in Europa en Amerika zit – daar krimpen de kerken –, maar in Afrika en Azië. Wereldwijd zijn er 75,5 miljoen lutheranen in 99 landen. Dat betekent een groei van 2,1 miljoen leden sinds 2013. De grootste lidkerken bevinden zich nu in Ethiopië en Tanzania. De Ethiopisch-Evangelische Kerk Mekane Yesus is met bijna 7,9 miljoen leden de grootste lidkerk van de LWF. De Evangelisch-Lutherse Kerk in Tanzania komt op de tweede plaats met 6,5 miljoen leden. Ter vergelijking: De lutherse kerk in Zweden heeft, na een lichte daling, 6,3 miljoen leden.

De Afrikaanse LWF-lidkerken hebben gezamenlijk iets meer dan 23 miljoen leden, de Aziatische 11,8 miljoen, de Amerikaanse 3,9 miljoen en de lidkerken in Europa hebben samen krap 35 miljoen leden.

De vraag is wat dit cijfermateriaal betekent voor de ontwikkeling van de lutherse traditie. De gezaghebbende universiteiten voor lutherse theologie zijn nu nog in Europa en in Amerika. Logisch, omdat daar als gevolg van de reformatie de meeste lutheranen woonden. Maar blijft dat zo?

Saksen, het gebied waar Luther in Wittenberg het grootste deel van zijn leven doorbracht, heeft het laagste aantal lutheranen in Duitsland. In het reformatiejaar 2017 met alle activiteiten juist in het oorsprongsgebied van de reformatie was dat een pijnlijk dieptepunt.

Het is dus misschien wel toepasselijk dat de LWF-conferentie van 22 tot 29 oktober 2019 over het thema 'Global perspectives on Lutheran identity' niet in Wittenberg, maar in Addis Abeba plaatsvindt.

Prof. dr. Sabine Hiebsch, *Kooiman-Boendermaker Leerstoel voor Luther en de geschiedenis van het (Nederlandse) lutheranisme*, Theologische Universiteit Kampen.

Deze column mag onverkort worden overgenomen, voorzien van bronvermelding

U kunt de leerstoel steunen door een bedrag over te maken op onze rekening, ten name van de Kooiman-Boendermaker-Luther Stichting, of door een meerjarige bijdrage toe te zeggen.

Voor meer informatie over de KBLS en de werkzaamheden van prof. dr. Sabine Hiebsch zie onze [website](#)

COLOFON

Secretariaat

E: secretariaat.kblstichting@gmail.com

Penningmeester

KvK nr.: 68634641

IBAN: NL15 INGB 0007 7600 41

BIC: INGBNL2A

T.n.v.: Kooiman-Boendermaker-Luther Stichting

Prof. dr. Sabine Hiebsch

shiebsch@tukampen.nl

Aanmelden voor de Nieuwsbrief kan via een email naar:
secretariaat.kblstichting@gmail.com